

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

Полтава 2024

Отже, варто зазначити, що найбільш ефективними шляхами збільшення рівня доходів на підприємствах є збільшення рівня обсягів продажів та надання послуг, створення системи управлінського обліку, пряма співпраця виробництва з постачальниками сировини, ефективне та економне використання ресурсів, впровадження виробничих інновацій, правильна цінова політика та застосування сучасних і дієвих маркетингово-рекламних заходів.

Література

1. Косташ Т.В., Шелюжак І.Г. Формування системи управлінського обліку на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8883>.
2. Остапенко О.М. Шляхи зниження собівартості продукції в сучасних умовах господарювання авіаційних підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. № 12 (2). С. 2-3.
3. Попович О.В., Задерака Н.М., Федоренко Д.Л. Теоретичні аспекти формування доходів підприємств та шляхи підвищення їх рівня. *Молодий вчений*. 2020. № 3 (79). С. 3-4.

УДК: 330.341

Дубіщев В.П., д.е.н., професор,
Еліна Мікельсоне, доктор, доцент,
експерт з інновацій та управління ідеями,
керівник Інституту інновацій «Ідея», Латвія
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕВОЛЮЦІЯ ТА РОЛЬ ВАЛЮТНИХ СИСТЕМ У РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК

Питання постає про еволюцію валютних систем після Бреттон – Вудської конференції 1944 року та Ямайської 1976 року . У науковій літературі правомірно мова йде про п'яту - Європейську валютну систему. Постає питання - чи правомірно її приймати за валютну систему, аналогічну природі попереднім чотирьом; Паризькій, Генуезькій, Бреттон – Вудській та Ямайській.

Авторська точка зору щодо закономірностей зміни валютних систем беззаперечна, але постає, передусім, закономірне питання про об'єктивні підстави трансформації третьої та четвертої валютних систем: Бреттон – Вудської та Ямайської.

Відродження Європейських країн після II Світової війни вдало відбулося в межах дії саме Бреттон – Вудської валютної системи після 1948 року за планом Маршалла, особливо у Німеччині.

Сінгапур, Південна Корея, Тайвань, Японія, Чилі, Шрі - Ланка, Нова Зеландія отримали розвиток в умовах як Бреттон – Вудської, так і Ямайської валютних систем.

Тоді знову залишається питання – чому відбулася криза Бреттон – Вудської та відбувається криза Ямайської валютних системи у теперішній час і яка валюта йде на зміну долару, при тому як попит на золото у світі у 2024 рік різко зріс.

Так, світовий попит на золото зріс приблизно на 5% у третьому кварталі 2024 року, встановивши рекорд і вперше піднявши споживання понад 100 млрд. доларів. З початку року золото подорожчало більш як на третину.

За даними Всесвітньої золотої ради, зростання, яке призвело до збільшення обсягів до 1313 тонн, було підкріплено потужнішими інвестиційними потоками із Заходу, включаючи більшу кількість заможних осіб, що допомогло компенсувати спад попиту з боку Азії.

Золото різко пішло вгору у 2024 році, подорожавши більш ніж на третину, послідовно оновлюючи рекорди. Стрибок був обумовлений активними покупками центральних банків і зростанням попиту з боку багатих інвесторів, а недавнім приростам сприяв перехід Федеральної резервної системи до зниження відсоткових ставок.

Золото, яке встановило рекорд вище 2782 доларів за унцію на торгах 30 жовтня 2024 року, демонструвало зростання щомісяця цього року, за винятком невеликого відкату в січні та червні, коли ціни залишалися на колишньому рівні.

У міру того як цикл зниження ставок уже розпочався, економічними аналітиками з інвестицій очікується збільшення вкладень у зливки, оскільки геополітична невизначеність, особливо пов'язана з майбутніми президентськими виборами в США, стає ще однією причиною, через яку інвестори прагнуть утримувати цей актив.

У дослідженні враховується, що у періоди економічної чи політичної нестабільності інвестори часто вкладають гроші в золото як у надійний актив. Під час криз чи інших непередбачуваних подій золото зберігає свою цінність краще, ніж багато інших інвестицій [1]. Та чи не стануть ці революційні зміни черговим етапом в еволюції валютних систем ?

Розуміння підходу до нових валютних систем авром пов'язується з розумінням еволюції грошових систем в ретроспективі. Так, протягом багатьох століть і навіть тисячоліть людство мало справу з товарними грошима. Але перші товарні гроші - це мушлі каури, зерно, худоба, хутра звірів, металеві топори та ін. Це товари, які в результаті обміну виявилися найзручнішими для виконання функції загального еквівалента.

Різновидом товарних грошей є повноцінні металеві монети (золоті, срібні, мідні), тобто монети, чий номінал відповідає вартості металу, що міститься в них [2].

Остаточного процесу знищення товарних грошей стався у січні 1976 року на конференції в Ямайці, де було оголошено про те, що золотодоларовий стандарт

замінюється на паперово–доларовий стандарт, а золото демонітизується, тобто золото витісняється зі світу грошей. Це була остання зв'язка грошової та валютної системи з товарними грошима.

До вищенаведеної події 1976 року у виступі Президента США Р.Ніксона у 1971 році було проголошено про односторонню відмову США від прив'язки курсу долара до золота, що призвело до фактичної зупинки роботи Бреттон-Вудської системи. До 1973 року Бреттон-Вудська система де-факто була замінена на систему з плаваючим валютним курсом.

Почалася епоха фіатних грошей, що вимагає ефективного механізму їхнього регулювання та впливу на економічний розвиток країн світу.

Економічне зростання та розвиток національних економік розглядається на основі грошового забезпечення через інвестиції та державне регулювання в кейнсіанській теорії та через регулювання кількості грошей у обігу на принципах монетаризма на чолі з Мілтоном Фрідманом.

Література

1. <https://ria-m.tv/news/363588/mirovoy-spros-na-zoloto-dostig-100-mlrd-dollarov-tsenyi-ejednevno-byut-rekordyi.html>

2. https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%8B%D0%B5_%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%D0%B3%D0%B8

УДК 330.34

Дубіщев В.П., д.е.н., професор,
Іващенко А.Р., студентка
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ У ВИМІРАХ МЕТОДОЛОГІЙ МЕЙНСТРИМНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ

Закономірності процесу економічного розвитку та економічного зростання правомірно розглядати відповідно до закономірностей розвитку товарного виробництва та форм його забезпечення як в ретроспективі так і на сучасному етапі розвитку.

На даному етапі дослідження розглядаємо грошовий механізм у вимірах чотирьох валютних систем.

Поява інституту грошей у процесі господарської діяльності людей та їхня трансформація у форми лихварського капіталу середньовіччя а потім у формі банківського капіталу з часів Тамплієрів, династії Медічі - часів Флорентійської республіки і до сьогодення сформували механізм впливу на